

Klima školy, třídy

Literatura:

BARTOŇOVÁ, M., Vítková, M. (2015) Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma

ČAPEK, R. *Líný učitel (2017)*. Praha: nakladatelství dr. Josef Raabe.

GORDON, T. (2015). *Škola bez poražených*. MALVERN

HROUZEK, P., MARKOVÁ, Z. (2012). *Minimalizace šikany*

ŠVEC, J., JEŘÁBKOVÁ, S., KOLÁŘ, M. (2007) *Jak zlepšit vztahy v naší třídě*. PROJEKT ODYSSEA.

Legislativní rámec:

Zákon č. 561/2004 sb. o předškolním, základním, středním a vyšším odborném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (školský zákon)

Vyhláška 48/2005 sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 27/2016 sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

Osnova:

1. Projevy diverzity, inkluze
2. Inkluzivní vzdělávání
3. Personální podpora ve škole, učitel ve společném vzdělávání
4. Atmosféra, klima školy, třídy
5. Nastavování funkčních pravidel ve třídě
6. Spolupráce s rodiči
7. Individuální reflexe

INKLUZIVNÍ PROSTŘEDÍ ŠKOLY

Vyvinout inkluzivní školu znamená trvalý proces změn:

v organizaci školy, v používání metod a didaktického konceptu,	ve skladbě učitelského sboru,	v pregraduální a postgraduální přípravě pedagogických pracovníků.	Základním předpokladem inkluze jsou přiměřené postoje relevantní části populace k lidem s postižením.

PODPORA ŽÁKA - PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Pedagog, asistent pedagoga, školní speciální pedagog, druhý učitel

koordinátor zajišťující komunikaci škola-ŠPZ

školní psycholog, poradenský pracovník ŠPZ

sociální pedagog, tlumočnick českého znakového jazyka

přepisovatel mluveného slova

instruktor prostorové orientace

Oblasti školního vzdělávání napomáhající společnému vzdělávání přímo ovlivnitelné učitelem:

Pedagogická kultura (*já sám*)

- kultura výuky a ovlivňování kultury učení
- učitelovo pojetí výuky

Kultura školy (*podílení se na společném*):

- kultura procesů
- vize a sdílené hodnoty školy ve společném vzdělávání

Úkoly učitele ve společném vzdělávání

- společné vzdělávání všech žáků,
- práce s heterogenní třídou,
- diferenciaci a individualizaci výuky a učení,
- podpora učení každého žáka ve třídě a podpora dosahování výsledků učení,
- kvalita vzdělávání.

Atmosféra x klima

Atmosféra - naladění ve třídě, které vychází z okamžité situace

(před prázdninami, před písemkou, zkoušením)

Může se měnit během dne i během vyučovací hodiny

Její působení je vnímáno velmi intenzivně.

Klima – jev dlouhodobý

Ovlivňuje žákovu učení, efektivitu výuky.

Spolupráce – důvěra – optimismus – přiměřená náročnost – pracovní pohoda – pocit bezpečí – dobré vztahy – tolerance.

Pracovat cíleně se vztahovými pravidly ve třídě a škole znamená, umožnit žákům bezpečnou orientaci ve společenských vztazích mimo rodinu a zprostředkovat jim znalost zákonitostí těchto pravidel. Znat zákonitosti a orientovat se v příčinách a následcích přináší každému člověku možnost předjímat, co se bude za dané situace dít a jak tuto situaci ovlivňovat a tím uspokojuje jeho základní potřebu bezpečí.

(Minimalizace šikany)

Většinu informací o škole získávají rodiče a tím i veřejnost, právě prostřednictvím dětí. Děti jim popisují:

- co se ve škole odehrává, vyjadřují své názory na jednotlivé vyučující, o jejich nárocích na žáky, způsobech výuky a jednání se žáky.
- vytvářejí obraz o škole, o vztazích mezi žáky navzájem, žáky a vyučujícími, ale i o vzájemných vztazích mezi vyučujícími, mezi učiteli a vedením školy.
- komentují i jednání provozních pracovníků školy, jejich vztah k žákům a vyučujícím i rodičům.

Pochopitelně, tyto informace nemusí být vždy objektivní. I když si rodiče jistou omezenost těchto informací více či méně uvědomují, přikládají jim ve svých soudech o škole velkou váhu. Proto je důležitý bezprostřední styk školy s rodiči. Škola si musí uvědomit, že její pověst bude závislá zejména na rodičích, na tom, jak si dovede vytvořit pravidla spolupráce s nimi.

Rodiče vnímají školu jako celek. Je tedy v zájmu školy, aby všichni její pracovníci jednali vždy jako reprezentanti školy. Vliv zde mají rozhovory s jednotlivými vyučujícími (individuální, či na třídních schůzkách), stejně jako písemná sdělení zasílaná rodičům. Právě v těchto situacích se učitel či ředitel stává reprezentantem školy, jejího pojetí práce, pojetí učitelské profese, odbornosti a lidské vyzrálosti.

Rodič sleduje:

- způsob učitelovy komunikace,
- míru poznání žáka,
- způsoby řešení problémů
- a tím i jeho učitelskou způsobilost. Je tedy v zájmu školy, aby rodiče měli možnost navštěvovat školu co nejčastěji.